

POSTANOWIENIE

Dnia 28 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wojciechowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Adam Redzik

SSN Aleksander Stępkowski

w sprawie z protestu wyborczego A. Z.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,

przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej oraz Prokuratora Generalnego

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych
28 czerwca 2025 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

Adam Redzik Paweł Wojciechowski Aleksander Stępkowski

UZASADNIENIE

A. Z. (dalej także: Wnoszący protest), 16 czerwca 2025 r. (data stempla pocztowego) wniósł „protest przeciwko ważności wyborów Prezydenta RP przeprowadzonych w dniu 1 czerwca 2025 r.” Wnoszący protest zwrócił się o stwierdzenie nieważności ww. wyborów we wszystkich okręgach, w obwodzie nr [...], gdzie wybory odbywały się w Obwodowej Komisji Wyborczej nr [...] z siedzibą w B., tj. Przedszkole Samorządowe nr [...] przy ulicy [...], dalej OKW nr [...] w B. z powodu:

1. „nadużycia prawa poprzez tworzenie komitetów wyborczych, które nie wskazywały kandydata na Prezydenta RP. Ale wskazywały kandydatów na członków komisji wyborczych przez co powstawała przewaga przy losowaniu składów dla osób powiązanych z P., a więc sprzyjającym, Karolowi Tadeuszowi Nawrockiem, jak to między innymi miało miejsce w OKW nr [...] w B.
2. używania nielegalnej aplikacji do głosowania i komunikacji pomiędzy sztabem wyborczym Karola Tadeusza Nawrockiego, a członkami OKW, w tym w OKW nr [...] w B.
3. fałszowanie protokołów wyborczych i zamianę liczby głosów otrzymywanych w II turze na poszczególnych kandydatów, w tym w OKW nr [...] w B. ze szkodą dla Rafała Kazimierza Trzaskowskiego.
4. fałszowanie głosów w poszczególnych komisjach wyborczych, w tym w OKW nr [...] w B., w której w I turze wyborów gdy było mnóstwo kandydatów było tylko 4 głosy nieważne, a nagle gdy były do wyboru tylko dwie osoby były aż 13 głosów nieważnych”.

Prokurator Generalny w stanowisku z 24 czerwca 2025 r. wskazał, że protest nie spełnia warunków określonych w przepisach art. 321 § 1 w zw. z art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego, a to nie odpowiada ustawowemu pojęciu zarzutów protestu wyborczego.

Prokurator Generalny w stanowisku z 24 czerwca 2025 r. wskazał, że protest nie spełnia warunków określonych w przepisach art. 321 § 3 w zw. z art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego, a to nie odpowiada ustawowemu pojęciu zarzutów protestu wyborczego. Prokurator zwrócił uwagę, że Wnoszący protest nie wykazał, że doszło do naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego, nie wskazał, iż ewentualne naruszenie przepisu dotyczyło oddanego przez niego głosu, jak również nie określił, jaki miało ono wpływ na wynik wyborów. Prokurator Generalny zaznaczył, że Wnoszący protest odwołał się jedynie do działań związanych z niewłaściwym ustaleniem wyników głosowania i zamianą głosów nie określając, w jaki sposób naruszało to przepisy Kodeksu wyborczego, czy miało wpływ na wynik wyborów i jakie dowody na to wskazują. Zarzucił również wykorzystanie w trakcie głosowania aplikacji służącej do weryfikowania zaświadczeń o prawie do głosowania, nie

wskazując, jakie konkretnie działania członków obwodowych komisji wyborczych zostały przedsięwzięte i w jaki sposób naruszały przepisy Kodeksu wyborczego.

W ocenie Prokuratora Generalnego podniesione okoliczności uzasadniają zatem pogląd o pozostawieniu protestu wyborczego bez dalszego biegu, jako niespełniającego wymogów ustawowych.

Państwowa Komisja Wyborcza, wskazała, iż wyraziła opinię w zakresie analogicznych zarzutów w odpowiedzi odnoszącej się do protestu wyborczego wniesionego w sprawie o sygn. akt I NSW 9210/25, w której wskazała, że wnoszący protest nie przedstawił dowodów, ani nawet nie uprawdopodobnił, że wskazane przez niego zdarzenia, o ile w rzeczywistości miały miejsce, wywarły wpływ na wynik wyborów. Państwowa Komisja Wyborcza wyraziła pogląd, że protest wyborczy ma charakter abstrakcyjny, co oznacza, że przedstawiono w nim ogólne zarzuty odnoszące się do jedynie potencjalnych naruszeń prawa wyborczego w skali całego kraju, które nie mają żadnego związku z Wnoszącym protest, co jest niedopuszczalne, dlatego też protest powinien zostać pozostawiony bez dalszego biegu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji RP wyborczy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie. Zasady te zostały zawarte w przepisach ogólnych art. 82 i art. 83 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (dalej także: k.wyb.) oraz w odniesieniu do wyborów Prezydenta RP w przepisach szczególnych art. 321-323 k.wyb.

Materialnoprawne podstawy protestu wyborczego określone są w art. 82 § 1 pkt 1 i 2 k.wyb. zgodnie z którym przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu:

1. dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub

2. naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Wymagania formalne protestu określono w art. 321 k.wyb. Zgodnie z art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty. Zestawienie tego przepisu o charakterze procesowym, z materialnoprawnymi podstawami protestu wyborczego nie pozostawia wątpliwości, że w proteście wyborczym można podnieść tylko takie zarzuty, które przewiduje Kodeks wyborczy.

W utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego słusznie wskazuje się, że przedmiotem protestu nie mogą być zarzuty abstrakcyjne, hipotetyczne, dotyczące innych osób, bliżej nieokreślone, niezwiązane ściśle z sytuacją prawną protestującego (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 19 grudnia 2023 r. I NSW 1093/23; z 14 grudnia 2023 r. I NSW 1222/23, z 14 grudnia 2023 r. I NSW 839/23; z 13 grudnia 2023 r. I NSW 799/23; por. też postanowienia Sądu Najwyższego: z 14 listopada 2023 r. I NSWR 83/23; z 7 listopada 2023 r. I NSW 86/23; z 30 października 2019 r. I NSW 117/19 z 18 lipca 2019 r. I NSW 39/19). W przedmiocie protestu o którym mowa w art. 82 § 1 k.wyb. nie mieszczą się ogólnikowe zarzuty sprowadzające się do hipotetycznego założenia o nieprawidłowościach wyborczych, oparte jedynie na kontestowaniu wyników wyborów ogłoszonych przez właściwy do tego organ, na domniemaniach, hipotezach i założeniach o nieprawidłowościach, bez przedstawiania dowodów, które powinny uzasadniać, rzeczywiście potwierdzać zarzut protestu mieszczący się w granicach bezprawności (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z: z 7 lutego 1990 r. III SW 93/90, 5 grudnia 2007 r. III SW 63/07 16 lipca 2014 r. III SW 35/14) Konstrukcyjnym elementem protestu wyborczego jest takie sformułowanie zarzutów popełnienia konkretnych przestępstw lub naruszeń Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyborów, które poparte są dowodami i wykazują naruszenie własnego, konkretnego, rzeczywistego i aktualnego interesu osoby wnoszącej protest.

Odnosząc powyższe do niniejszego protestu, Sąd Najwyższy stwierdza, że protest został sformułowany jedynie w oparciu o informacje funkcjonujące w przestrzeni publicznej, bez przedstawienia bądź wskazania dowodów na

potwierdzenie podnoszonych naruszeń. Wnoszący protest nie sprecyzował na czym dokładnie polegały wskazywane przez niego naruszenia i jaki miały wpływ na przebieg głosowania czy ustalenie wyniku wyborów. Jak słusznie wskazał Prokurator Generalny Wnoszący protest nie wykazał, że doszło do naruszenia przepisów kodeksu wyborczego.

Zarzuty podniesione przez Wnoszącego protest mają charakter abstrakcyjny, stanowią ogólne zarzuty, nie mające żadnego związku z osobą wnoszącą ten protest. W związku z tym Sąd Najwyższy uznał, że wniesiony protest nie spełnia warunków określonych w art. 321 § 3 k. wyb.

Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie posiada kompetencji ani do inicjowania postępowania protestowego z urzędu, ani do formułowania za protestującego zarzutów, ani wreszcie do wskazywania dowodów, na których Wnoszący protest opiera swoje zarzuty

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy, na podstawie art. 322 § 1 k.wyb. w zw. z art. 321 § 3 k.wyb., orzekł jak w sentencji postanowienia.

Adam Redzik Paweł Wojciechowski Aleksander Stępkowski

[r.g.]